

HALK SAĞLIĞI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÇEVRE SAĞLIĞI DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Kaplıca ve Ambalajlı Su Güvenliği İzleme ve Değerlendirme Birimi
27-28 Ekim 2023

SU VE SAĞLIK

Su, hayatın temelini oluşturmakta ve hayatın sürdürülebilirliği açısından vücut sisteminin belli oranlarda su alışverişi yapması gerekmektedir.

İnsan sağlığının korunmasında sağlıklı ve güvenli suya erişim büyük önem taşımaktadır.

Dünyada bulaşıcı hastalıkların çoğunluğu sularla ilişkilidir.

AFETLERDE AMBALAJLI SUYUN ÖNEMİ

Sağlıklı ve güvenli su, bir doğal afet olayının hemen ardından vatandaşlar ve ilk müdahale ekipleri için kritik bir ihtiyaçtır. Böyle bir olayın ardından, şebeke su sistemlerinden gelen suyun mevcudiyeti genellikle tehlikeye girer.

Böyle zamanlarda etkilenen bölgelere hızlı şekilde temiz ve güvenli içme suyu sağlamak gerekmektedir.

Afet durumlarında içme suyu gereksinimleri genellikle ambalajlı sularla karşılanmaktadır.

AFET DURUMUNDA

Afet bölgelerine ambalajlı su temininde ilgili kurum ve kuruluşlarla koordineli olarak çalışılmalı,

Afetten etkilenen bölge hakkında (nüfus, alt yapı, yerleşim yerleri...vb) bilgiler toplanmalı,

Temin edilecek suyun miktarı , kalitesi , dağıtımı ve depolanması ile ilgili planlar; il, ilçe veya belde düzeyinde hazırlanarak afet koordinasyon birimleri ile paylaşılmalıdır.

Kanunlar

- 1593 Sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu
- Cumhurbaşkanlığı 1 Nolu Kararnamesi
- 5996 Sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu (Madde 27.)
- 7223 Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenleme Kanunu

Yönetmelikler

- 17.02.2015 tarih ve 25730 sayılı İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik
- 01.12.2004 tarihli ve 25657 sayılı Doğal Mineralli Sular Hakkında Yönetmelik

Afet durumunda ikinci bir felaketin yaşanmasını engellemek için ambalajlı suların; “İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik” ile “Doğal Mineralli Sular Hakkında Yönetmelik” hükümlerince kontrolleri yapılarak dağıtımına sunulması gerekmektedir.

Yönetmeliğe uygun olmayan ürünler güvensiz ürün olduğu kabul edilir. Ürün güvensizliği tespitinde ürünün dağıtımını gerçekleştirilmez. Bu konu ile ilgili olarak Bakanlığımızca yılda 1 (bir) kez olmak üzere denetimler yapılmakta olup aşağıda belirtilen eksiklikler tespit edilmiştir.

AMBALAJLI SU TESİSLERİ İMLAHANE DENETİMİNDE TESPİT EDİLEN EKSİKLİKLER

- Çalışma Saatlerinin Bildirilmemesi
- Kaptaj Uygun Olmaması
- Depolarda Havalandırmanın Yetersiz Olduğu
- Depolarda Numune Alma Musluğu Bulunmaması
- Depo İle İmlahane İle Bitişik Olması

AMBALAJLI SU TESİSLERİ İMLAHANE DENETİMİNDE TESPİT EDİLEN EKSİKLİKLER

- Mesul Müdür ve Laboratuvar Sorumlusunun Olmaması
- Tesis Dolum Yapıldığı Halde Mesul Müdürün Olmaması
- Laboratuvar Cihazlarının ve Sarf Malzemelerinin Olması
- Sosyal Tesislerin Uygun Olmaması
- Etiketlerin Usulüne Göre Onaylanmaması ve Yönetmeliğe Aykırı Olması

AMBALAJLI SU TESİSLERİ

İMLAHANE DENETİMİNDE TESPİT EDİLEN EKSİKLİKLER

- İmlahane Yeterli Alanların Olmaması
- Çalışanların Hijyen Belgelerinin Olmaması
- Tespit Edilen Eksikler İle İlgili Eksik Yasal İşlem Yapılması

PGD TESPİT EDİLEN EKSİKLİKLER

- Numune alma tutanağının eksik olarak doldurulması(Üreticiye ait bilgiler, numuneye ait bilgiler, satış yeri yetkilisi ve denetçi sayısı....)
- Numune alma tutanağının güncel üretim izin belgesine uygun olarak doldurulmaması
- Üst yazı ile ekinde yer alan bilgi ve belgelerin tutarlı olmaması
- Güncellenen üretim izninin sisteme girilmemesi ve tarafımıza gönderilmemesi
- Analiz raporlarındaki hataların revize rapor olarak düzeltilmemesi ve en kısa sürede tarafımıza gönderilmemesi

PGD TESPİT EDİLEN EKSİKLİKLER

- Etiketlerin yönetmelik hükümlerine göre onaylanmaması (il Sağlık Müdürlüğünce onaylanması)
- İl Sağlık Müdürlüklerince yapılan denetimlerinde tutanak tutulmaması ve tutanakların sisteme girilmemesi
- Bakanlığımızca yapılan denetimler sonrasındaki iş ve işlemlerin mevzuatlara uygun yapılmaması
- Piyasa Gözetim Denetim numunelerinin sisteme uygun alınmaması
- Şahit numune uygulamalarındaki düzensizliklerin olması

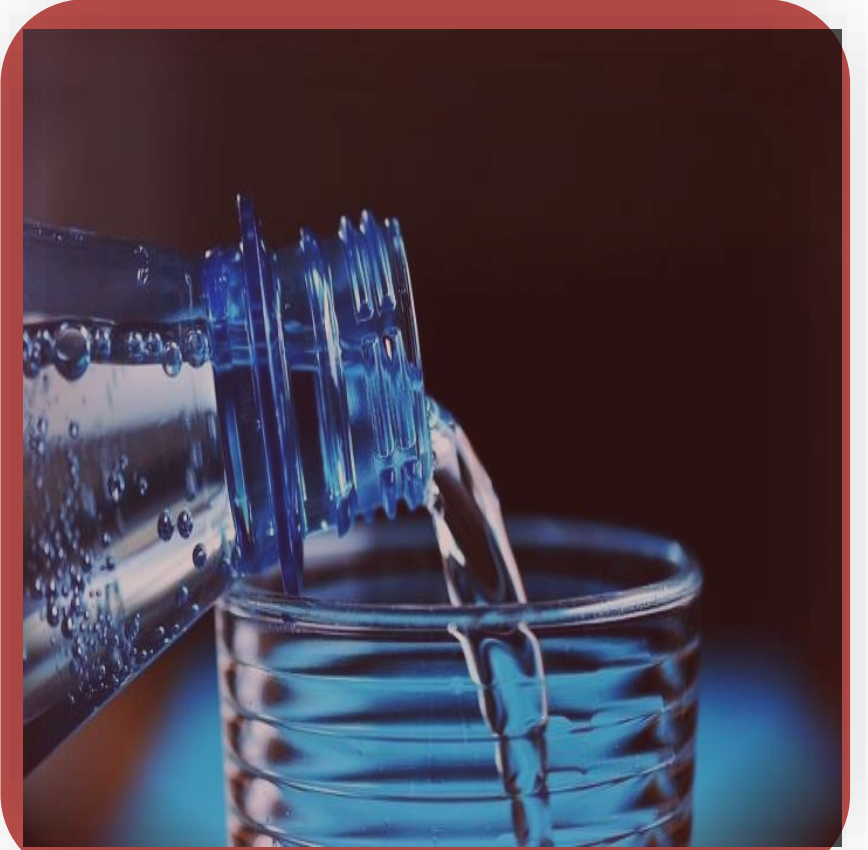
AMBALAJLI SULARIN KONTROLLERİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

- Yönetmelik hükümlerine göre uygun olmalı
- Üretim izin belgesi olmalı
- Orijinal ambalajında olmalı
- Etiket ve kapak üzerindeki isim aynı olmalı
- Son Kullanım süresi geçmemiş olmalı
- Damacanalarda orijinal shrink olmalı
- Uygun taşıma ve saklama koşulları sağlanmalı
- Tüketiciler bölgeye getirilen ambalajlı suların orijinal ambalajlı ve etiketli olmayan suları tüketmemeleri konusunda uyarılmalıdır.

Afet bölgelerinde ambalajlı su temin edilinceye kadar güvenli bir kaynaktan (düzenli analizleri yapılan) ***Tankerlerle İçme-Kullanma Suyu Temini ve Nakli Hakkında Tebliğ*** hükümleri doğrultusunda tankerlerle su temin edilebilir.

KAPLICALAR – PELOİD – TALASSO TERAPİ MERKEZLERİ

- İşletme Ruhsat Denetim (Kaplıcalar Yönetmeliği)

- Peloidler (Peloidlerin Üretimi ve Satışı Hakkında Tebliğ)

Kaplıcalar

Kaplıca Tesisi Nedir ?

Kullanılan termal veya mineralli suyun veya peloidin niteliğine göre oluşturulmuş, bünyesinde

- Termal tedavi havuzu,
- Sıra banyoları,
- Peloidoterapi birimleri,
- Tipine göre inhalasyon veya içme kürü birimleri bulunan tesislerdir.

“Kaplıca, peloid ve talassoterapi tesisleri 3 ayda bir İl Sağlık Müdürlükleri, yılda bir de Bakanlık personeline denetlenmektedir.”

Peloid (Çamur)

Peloid (Çamur) Nedir ?

Onlarca yıllık zaman diliminde doğal olarak oluşan, mineralli ve/veya organik maddeleri yapısında bulunduran çamur kıvamındaki maddelerdir.

“Bakanlık tarafından endikasyonu belirlenen peloidler kullanılmalıdır. Gelişi güzel merdiven altı üretim yapılan peloidlere itibar edilmemelidir.”

Talassoterapi

Talassoterapi Tesisi Nedir ?

Bünyesinde; Talassoterapi tedavi havuzu, Sıra banyoları, İnhalasyon, Yosun, Peloidoterapi, Helioterapi gibi uygulama birimleri bulunan tesislerdir.

Talassoterapi birimleri;

- Doğal solaryum mekanları,
- Deniz suyunun ısıtılarak kullanılması söz konusu ise suyun niteliğinin bozulmadan ısıtılması için kullanılacak donanımın yerleştirildiği mekanlardır.

“Kaplıca, peloid ve talassoterapi tesisleri 3 ayda bir İl Sağlık Müdürlükleri, yılda bir de Bakanlık personeline denetlenmektedir.”

KAPLICA TESİSLERİ DENETİMDE TESPİT EDİLEN EKSİKLİKLER

- Sağlık Personelin Bulunmaması
- Endikasyona Göre Uzman Dr. Olmaması
- Mesul Müdür Olmaması
- Mesul Müdür Olmadığı Halde Tesisin Faaliyet Göstermesi
- Ruhsatla Mevcut Durumun Olmaması
- Endikasyona Göre Reklam Metaryanın Olmaması

TEŞEKKÜRLER

MUSTAFA ÖZDEMİR
Çevre Sağlığı Teknisyeni

0 533 663 2701
senkayali1968@gmail.com